

ПРОЕКТ
вноситься
Кабінетом Міністрів України

В. Б. Гройсман

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про засади моніторингу, звітності та верифікації викидів парникових газів

Цей Закон визначає правові та організаційні основи функціонування моніторингу, звітності та верифікації викидів парникових газів та спрямований на виконання зобов'язань України за Угодою про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, а також на виконання вимог Рамкової конвенції Організації Об'єднаних Націй про зміну клімату та Паризької угоди.

Стаття 1. Визначення основних термінів

1. У цьому Законі терміни вживаються в такому значенні:

1) верифікація - діяльність, пов'язана з перевіркою звіту оператора, підготовкою та видачею за результатами перевірки верифікаційного звіту відповідно до цього Закону;

2) верифікатор - акредитована національним органом України з акредитації юридична особа, яка здійснює верифікацію;

3) верифікаційний звіт - звіт, який видається верифікатором оператору за результатами верифікації;

4) вид діяльності - діяльність, на яку поширюються моніторинг, звітність та верифікація викидів та яка входить до переліку видів діяльності, затвердженого Кабінетом Міністрів України;

5) викиди - антропогенні викиди в атмосферу парникових газів, визначених відносно певного виду діяльності з джерел викидів на установці;

6) внутрішня верифікаційна документація - вся внутрішня документація, накопичена верифікатором для фіксації документальних відомостей та обґрунтування діяльності, що здійснювалася для верифікації звіту оператора;

7) звіт оператора - звіт про викиди, складений оператором за результатами моніторингу за звітній період;

8) звітний період - один календарний рік, протягом якого здійснюється моніторинг та за який складається звітність стосовно викидів;

9) моніторинг - система збору, обробки, аналізу та зберігання даних для оцінки викидів;

10) оператор - юридична особа або фізична особа-підприємець, яка здійснює господарську діяльність на установці або контроль над установкою відповідно до законодавства та яка має вирішальні господарські повноваження щодо технічного функціонування установки;

11) парникові гази - гази, а саме діоксид вуглецю (CO₂), метан, закис азоту (N₂O), гідрофторвуглеці, перфторвуглеці та гексафторид сірки, та інші газоподібні складові атмосфери, природні та антропогенні, які поглинають та випромінюють інфрачервоне випромінювання;

12) план моніторингу - документ, що описує комплекс заходів щодо збору, обробки, аналізу та зберігання даних для оцінки викидів;

13) уповноважений орган - центральний орган виконавчої влади¹, що реалізує державну політику у сфері моніторингу, звітності та верифікації;

14) установка - стаціонарний технічний об'єкт, на якому оператором здійснюється один чи більше видів діяльності, *[а також інша діяльність, яка має безпосередній технічний зв'язок із видами діяльності, що здійснюється на установці, та яка може впливати на викиди та забруднення довкілля]*.

2. Інші терміни вживаються в цьому Законі у значеннях, наведених у Цивільному, Господарському кодексах України, Законі України "Про акредитацію органів з оцінки відповідності".

Стаття 2. Сфера дії Закону

---

¹ Відповідно до пропозиції Мінприроди України.

Дія цього Закону визначає правові та організаційні засади функціонування моніторингу, звітності та верифікації викидів установками відповідно до видів діяльності.

Стаття 3. Законодавство у сфері моніторингу, звітності та верифікації

1. Відносини, що виникають у сфері моніторингу, звітності та верифікації, регулюються Конституцією України, цим Законом та іншими нормативно-правовими актами, що регулюють відносини у цій сфері.

2. Якщо міжнародним договором, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України, встановлено інші норми, ніж ті, що передбачені законодавством України у сфері моніторингу, звітності та верифікації, застосовуються норми міжнародного договору.

Стаття 4. Основні принципи моніторингу, звітності та верифікації

Основними принципами діяльності, пов'язаної зі здійсненням моніторингу, звітності та верифікації, є:

- 1) законність;
- 2) повнота, прозорість, точність та безперервність моніторингу та звітності;
- 3) достовірність, надійність та незалежність верифікації.

Стаття 5. Державне управління у сфері моніторингу, звітності та верифікації

Державне управління в сфері моніторингу, звітності та верифікації відповідно до законодавства здійснюють:

Кабінет Міністрів України;

центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування і реалізує державну політику у сфері моніторингу, звітності та верифікації;

уповноважений орган;

інші органи виконавчої влади відповідно до законодавства.

Стаття 6. Повноваження Кабінету Міністрів України у сфері регулювання моніторингу, звітності та верифікації

До повноважень Кабінету Міністрів України належать:

- 1) забезпечення проведення державної політики у сфері моніторингу, звітності та верифікації;
- 2) затвердження переліку видів діяльності;
- 3) встановлення та затвердження порядку моніторингу та звітності;
- 4) встановлення та затвердження порядку верифікації звітів операторів;
- 5) встановлення та затвердження порядку реєстрації установок, які здійснюють викиди;
- 6) здійснення інших повноважень, визначених Конституцією та законами України.

Стаття 7. Повноваження центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування і реалізує державну політику у сфері моніторингу, звітності та верифікації

Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування і реалізує державну політику у сфері моніторингу, звітності та верифікації відповідно до покладених на нього завдань:

- 1) забезпечує формування державної політики у сфері моніторингу, звітності та верифікації;
- 2) реалізує державну політику у сфері моніторингу, звітності та верифікації;
- 3) забезпечує нормативно-правове регулювання у сфері моніторингу, звітності та верифікації;
- 4) розробляє пропозиції щодо вдосконалення законодавчих актів, актів Президента України, Кабінету Міністрів України у сфері моніторингу, звітності та верифікації та в установленому порядку вносить їх на розгляд Кабінету Міністрів України;
- 5) здійснює інформування та надає роз'яснення щодо реалізації державної політики у сфері моніторингу, звітності та верифікації;

б) здійснює інші функції відповідно до законодавства.

Стаття 8. Повноваження уповноваженого органу у сфері моніторингу, звітності та верифікації

Уповноважений орган відповідно до покладених на нього завдань:

1) бере участь у здійсненні нормативно-правового регулювання у сфері моніторингу, звітності та верифікації, зокрема, вносить пропозиції щодо забезпечення формування державної політики у сфері моніторингу, звітності та верифікації щодо:

а) порядку ведення державного реєстру установок;

б) порядку моніторингу та звітності щодо викидів;

в) порядку верифікації звітів операторів;

г) методики здійснення моніторингу та звітності про викиди;

д) порядку здійснення державного нагляду (контролю) за дотриманням вимог законодавства у сфері моніторингу, звітності та верифікації;

2) реалізує державну політику у сфері моніторингу, звітності та верифікації;

3) здійснює організаційно-методичне керівництво та координацію роботи, пов'язаної з моніторингом, звітністю та верифікацією;

4) забезпечує функціонування електронної системи моніторингу, звітності та верифікації;

5) затверджує план моніторингу та зміни до нього у передбачених законодавством випадках;

6) затверджує застосування оператором спрощеного плану моніторингу у передбачених законодавством випадках;

7) у випадках, передбачених законодавством, визначає обсяги викидів від установок;

8) у випадках, передбачених законодавством, погоджує та затверджує розроблений оператором звіт про вдосконалення моніторингу;

9) здійснює обмін інформацією та координацію дій з національним органом України з акредитації у встановленому порядку;

10) бере участь у міжнародному співробітництві з питань моніторингу, звітності та верифікації, вивчення, узагальнення та поширення міжнародного досвіду у цій сфері;

11) *[здійснює контроль за дотриманням законодавства у сфері моніторингу, звітності та верифікації]*;

12) здійснює інші функції відповідно до законодавства.

Стаття 9. Суб'єкти моніторингу та звітності

Суб'єктом моніторингу та звітності є оператор установки, яка здійснює викиди на території України.

Стаття 10. Організація та здійснення моніторингу, звітності та верифікації

1. Моніторингу підлягають установки оператора, що занесені до державного реєстру установок.

Порядок здійснення моніторингу та звітності встановлюється Кабінетом Міністрів України.

2. Моніторинг здійснюється оператором відповідно до плану моніторингу, затвердженого уповноваженим органом відповідно до законодавства.

У визначених законодавством випадках дозволяється подавати спрощений план моніторингу.

3. За результатами моніторингу розробляється звіт оператора, який підлягає верифікації.

Порядок здійснення верифікації встановлюється Кабінетом Міністрів України.

4. Верифікація відповідно до цього Закону здійснюється верифікатором, акредитованим відповідно до вимог, установлених законодавством у сфері акредитації, національними стандартами з питань акредитації, гармонізованими з відповідними міжнародними та

європейськими стандартами, а також іншими документами з питань акредитації, прийнятими національним органом України з акредитації, міжнародними та європейськими організаціями з акредитації.

Верифікатор здійснює верифікацію на підставі договору з оператором.

5. На підставі інформації, зібраної під час верифікації, оператору видається верифікаційний звіт, який повинен містити висновок верифікатора за результатами верифікації.

6. Верифікаційний звіт та внутрішня верифікаційна документація до їх видачі оператору підлягають перевірці незалежним рецензентом. Незалежний рецензент не повинен бути залучений до жодної діяльності з верифікації, яка є предметом його перевірки.

7. Верифікований звіт оператора подається уповноваженому органу у строк, встановлений законодавством.

Стаття 11. Обов'язки оператора

1. Оператор зобов'язаний:

1) зареєструвати в державному реєстрі установки, діяльність яких підпадає під перелік видів діяльності;

2) розробити план моніторингу відповідно до законодавства;

3) подавати план моніторингу на затвердження уповноваженому органу;

4) встановлювати, документувати, впроваджувати та підтримувати письмові процедури обробки даних для моніторингу та звітності про викиди та інші документи, відповідно до законодавства;

5) перевіряти на регулярній основі можливість удосконалення моніторингу та надавати уповноваженому органу на затвердження звіт про вдосконалення моніторингу;

6) забезпечувати здійснення моніторингу викидів відповідно до плану моніторингу;

7) розробляти звіт оператора та подавати звіт оператора на верифікацію;

8) надавати верифікатору доступ до установки та інформації, необхідної для здійснення верифікації, з урахуванням вимог законодавства щодо доступу до інформації;

9) забезпечувати подання верифікованого звіту оператора до уповноваженого органу відповідно до законодавства у встановлений строк;

10) враховувати рекомендації, зазначені у верифікаційних звітах, при здійсненні моніторингу;

11) подавати на затвердження уповноваженому органу зміни до плану моніторингу та повідомляти уповноважений орган про наявність підстав для змін до плану моніторингу у випадках, передбачених законодавством;

12) забезпечувати зберігання документів, визначених у законодавстві, протягом встановленого строку;

13) здійснювати інші обов'язки відповідно до законодавства.

Стаття 12. Обов'язки верифікаторів

1. Верифікатор зобов'язаний:

1) здійснювати верифікацію звіту оператора відповідно до законодавства;

2) забезпечити компетентність персоналу, залученого до діяльності з верифікації;

3) підготувати та скласти внутрішню верифікаційну документацію;

4) забезпечити надання внутрішньої верифікаційної документації та верифікаційного звіту незалежному рецензенту та відображення результатів незалежної перевірки у внутрішній верифікаційній документації;

5) підготувати та видати оператору верифікаційний звіт;

6) забезпечити надання на запит уповноваженого органу або національного органу України з акредитації доступу до внутрішньої верифікаційної документації;

7) здійснювати інші обов'язки відповідно до законодавства.

Стаття 13. Незалежність верифікатора

Верифікатор є незалежним від оператора та уповноваженого органу та неупередженим у здійсненні діяльності з верифікації.

Стаття 14. Інформація про викиди

1. Правовий режим інформації, яка міститься у документах, що стосуються моніторингу, звітності та верифікації, визначається відповідно до законодавства.

2. Інформація про кількісні та якісні показники викидів є відкритою і доступ до неї не може бути обмежений.

Стаття 15. Участь громадськості

Громадські об'єднання, їх члени або уповноважені представники, а також окремі громадяни в діяльності щодо моніторингу, звітності та верифікації мають право:

1) запитувати та одержувати від органів державної влади та місцевого самоврядування в обсягах та порядку, встановлених законодавством, інформацію про діяльність у сфері моніторингу, звітності та верифікації;

2) вносити пропозиції щодо вдосконалення нормативно-правового регулювання відносин, що виникають у сфері моніторингу, звітності та верифікації, до органів державної влади, місцевого самоврядування та осіб, що беруть участь в прийнятті рішень з цих питань;

3) проводити заходи щодо інформування населення з питань здійснення моніторингу, звітності та верифікації.

Законами України можуть бути визначені й інші права громадськості у сфері моніторингу, звітності та верифікації.

Стаття 16. Міжнародне співробітництво у сфері моніторингу, звітності та верифікації

1. Україна бере участь у міжнародному співробітництві у сфері моніторингу, звітності та верифікації.

2. Уповноважений орган може надавати відповідним органам іноземних держав і міжнародним організаціям та одержувати від них інформацію з питань здійснення моніторингу, звітності та верифікації з додержанням вимог

законодавства та міжнародних договорів України, згоду на обов'язковість яких було надано Верховною Радою України.

Стаття 17. Відповідальність за порушення законодавства у сфері моніторингу, звітності та верифікації

Особи, винні у порушенні цього Закону, несуть відповідальність згідно з законом.

Стаття 18. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності з [зазначити].

2. До приведення законодавства України у відповідність із цим Законом закони та інші нормативно-правові акти застосовуються в частині, що не суперечить цьому Закону.

3. Внести зміни до таких нормативно-правових актів України:

статтю 10 Закону України "Про акредитацію органів з оцінки відповідності" (Відомості Верховної Ради України, 2001 р., № 32, ст. 170; 2012 р., № 36, ст. 420) після абзацу шостого доповнити новим абзацом такого змісту:

"верифікатори звітів операторів відповідно до [Закону України "Про засади моніторингу, звітності та верифікації викидів парникових газів"]

4. Кабінету Міністрів України протягом [трьох місяців] з дня набрання чинності цим Законом:

подати до Верховної Ради України пропозиції про внесення змін до законів, що впливають із цього Закону;

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити прийняття нормативно-правових актів, передбачених цим Законом;

забезпечити приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом.

5. Центральному органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері економічного розвитку, забезпечити внесення

змін до нормативно-правових актів щодо акредитації у [тримісячний строк] з дня набрання чинності цим Законом.

6. Національному органу України з акредитації розробити та затвердити порядок здійснення акредитації верифікаторів та інші документи, необхідні для впровадження акредитації верифікаторів у [тримісячний строк] з дня набрання чинності цим Законом.

Голова Верховної Ради України